

Sygn. akt: I C 223/19 upr.

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 kwietnia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Hanna Woźniak
Protokolant:	sekretarz Jacek Kutta

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2019 r. w Wąbrzeźnie

sprawy z powództwa (...) w G.

przeciwko P. L.

o zapłatę

1. oddała powództwo w całości,
2. zasądza od powoda (...) w G. na rzecz pozwanego P. L. kwotę 917 (dziewięciuset siedemnastu) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSR Hanna Woźniak

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2.(...)

Sędzia: H. Woźniak

Sygn. akt I C 223/19upr

UZASADNIENIE

(...) w G. domagał się zasądzenia od P. L. kwoty 1.807,42 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. W uzasadnieniu powód wskazał, że dochodzona należność wynika z niespłaconej pożyczki udzielonej pozwanemu przez (...) Sp. z o.o. z/s we W., którą to wierzytelność powód nabył od (...) we W., a ten od pierwotnego wierzyciela.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany podniósł, że z tytułu zawartej umowy pożyczki na kwotę 2.500 zł spłacił pierwotnemu wierzycielowi ponad 3.500 zł, zatem spłacił cały przekazany kapitał oraz dodatkowo kwotę ponad 1.000 zł, która niewątpliwie pokryła koszty udzielonej pożyczki oraz wynagrodzenie za jej udzielenie. Pozwany powołał się na klauzule abuzywne zawarte w umowie pożyczki.

Sąd ustalił, co następuje:

Na podstawie umowy pożyczki nr (...) z dnia 09 września 2016r. (...) Sp. z o.o. z/s we W. przekazała do dyspozycji pozwanemu kwotę 2.500 zł. Z treści umowy wynika, że oprócz zwrotu wyżej wskazanej kwoty pozwany winien zapłacić pożyczkodawcy skapitalizowane odsetki umowne za okres obowiązywania umowy w kwocie 334,57 zł oraz opłatę operacyjną naliczoną za cały okres obowiązywania umowy w kwocie 2.500 zł. Zwrot pożyczki wraz z kwotą całkowitego kosztu jej udzielenia miał nastąpić w 30 ratach miesięcznych po 177,83 zł (dowód: umowa pożyczki – k.15-19).

Tego samego dnia tj. 09 września 2016r. (...) Sp. z o.o. z/s we W. sprzedała wierzytelność wynikającą z wyżej wskazanej umowy (...) we W. (dowód: oświadczenie – k.56).

Umową sekurytyzacji z dnia 15 września 2016r. (...) w G. nabył przedmiotową wierzytelność od (...) we W. (dowód: umowa sekurytyzacji – k.51-54).

Na poczet zawartej umowy pozwany wpłacił w okresie od 06 października 2016r. do 15 marca 2018r. 20 rat po 177,83 zł (łącznie 3.556,60 zł), przy czym wpłacał je w różnych datach, co doprowadziło do wypowiedzenia umowy pożyczki w dniu 31 sierpnia 2018r. (fakt przyznany przez pozwanego – k.46, wypowiedzenie umowy – k.13).

Sąd zważył, co następuje:

Sąd dał wiarę dowodom z dokumentów zaferowanych przez powoda albowiem pozwany ich nie kwestionował, a Sąd z urzędu nie dopatrzył się okoliczności mogących te dowody zdyskwalifikować.

Dokonując analizy zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd doszedł do przekonania, iż umowa pożyczki nr (...) z dnia 09 września 2016r. nie wiąże pozwanego w części, tj. co do postanowień w zakresie opłaty operacyjnej albowiem postanowienia te stanowią klauzulę niedozwoloną. Ponadto powód nie wykazał żadnych okoliczności przemawiających za tak wysoką kwotą opłaty operacyjnej.

Zgodnie z art. 385¹ § 1 kc postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie (§ 2). Nie uzgodnione indywidualnie są te postanowienia umowy, na których treść konsument nie miał rzeczywistego wpływu. W szczególności odnosi się to do postanowień umowy przyjętych z wzorca umowy zaproponowanego konsumentowi przez kontrahenta (§ 3). Ciężar dowodu, że postanowienie zostało uzgodnione indywidualnie, spoczywa na tym, kto się na to powołuje (§ 4).

Jak słusznie zauważa się w orzecznictwie sądowym, sprzeczne z dobrymi obyczajami są m.in. działania wykorzystujące np. niewiedzę, brak doświadczenia konsumenta, naruszenie równorzędności stron umowy, działania zmierzające do dezinformacji, wywołania błędnego przekonania konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności. Chodzi więc o działanie potocznie określane jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania (vide m.in. wyrok SA w Warszawie z 27.01.2011r. w sprawie VI ACa 771/10). Rażąco naruszenie interesów konsumenta zachodzi natomiast w sytuacji, w której w rażący sposób została naruszona równowaga interesów stron umowy przez to, że jedna z nich wykorzystwała swoją przewagę, formułując konkretne postanowienie umowy. Określenie "rażąco" należy stosować do znacznego odchylenia przyjętego uregulowania od zasady uczciwego wyważenia praw i obowiązków (vide m.in. wyrok SA w Warszawie z 14.09.2011r. w sprawie VI ACa 291/11; wyrok SA w Warszawie z 14.12.2010r. w sprawie VI ACa 487/10).

Przenosząc powyższe unormowania na kanwę niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż nie budzi wątpliwości, że (...) Sp. z o.o. z/s we W. jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie udzielania pożyczek gotówkowych. Pozwany natomiast jest konsumentem w rozumieniu ustawy, bowiem zgodnie z art. 22 § 1 kc jest osobą fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

Z treści umowy pożyczki nie wynika, aby P. L. zawierał przedmiotową umowę w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. Sąd nie ma także wątpliwości, że umowa stron została zawarta przy użyciu wzorca umowy (formularza), o czym świadczy z jednej strony masowość zawieranych umów przez powoda oraz identyczność ich treści w stosunku do różnych klientów, który to fakt jest znany Sądowi z urzędu z racji innych prowadzonych spraw podobnego rodzaju. Pozwany nie miał zatem rzeczywistego wpływu na jej treść, poszczególne postanowienia umowy nie były z nim uzgadniane indywidualnie. Ponadto powód – pomimo brzmienia art. 385¹ § 4 kc - nie wykazał żadnym dowodem, że postanowienia umowy w części dotyczącej opłaty operacyjnej zostały uzgodnione indywidualnie (art. 6 kc i art. 232 kpc).

Wobec powyższego Sąd uznał za niewiążące żądanie przez powódkę zapłaty przez pozwanego opłaty operacyjnej w wysokości 2.500 zł. Zważając bowiem na okoliczność ustalenia w umowie pożyczki wynagrodzenia w postaci odsetek umownych w wysokości 334,57 zł, wysokość opłaty operacyjnej budzi poważne wątpliwości co do jej zasadności oraz poprawności naliczenia. Jak już wyżej wskazano, bez wątpienia nie była ona uzgodniona indywidualnie z pozwanym z racji posłużenia się przez powoda standardowym formularzem (wzorcem). Zatem P. L. nie miał rzeczywistego wpływu na treść tegoż postanowienia. W umowie z kolei w ogóle nie wskazano, za co powodowi przysługuje opłata operacyjna we wskazanej wysokości. W piśmie procesowym k.48 stanowiącym odpowiedź na zarzuty pozwanego strona powodowa wskazała natomiast, iż opłata operacyjna jest w istocie wynagrodzeniem za skorzystanie ze środków pieniężnych postawionych do dyspozycji pożyczkobiorcy. W sytuacji, gdy normalnym i uprawnionym wynagrodzeniem pożyczkodawcy są odsetki umowne zastrzeżone również w niniejszej umowie pożyczki, Sąd uznał, że pożyczkodawca w sposób nieuprawniony naliczył dodatkowe wynagrodzenie w formie opłaty operacyjnej, nie wskazując przy tym żadnych kryteriów, które legły u podstaw jej obliczenia. Nie ma przy tym znaczenia, że opłata operacyjna nie przekracza wartości samej kwoty pożyczki, co dopuszcza art.36a ust. 2 ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim (tekst jedn. Dz.U. z 2018 r. poz. 993). Ustalenie w ustawie górnej granicy pozaodsetkowych kosztów kredytu nie może być traktowane jako przyzwolenie ustawodawcy na obciążanie pożyczkobiorcy maksymalnymi pozaodsetkowymi kosztami kredytu na zasadzie całkowitej dowolności, bez wskazania faktycznej podstawy ich obliczenia. Ustawa ta nie pozwala również potraktować tych kosztów jako dodatkowego wynagrodzenia pożyczkodawcy.

Ponieważ P. L. ogółem spłacił z tytułu zawartej umowy pożyczki kwotę 3.556,60 zł, należało uznać, że w całości zwrócił pożyczony kapitał, zapłacił wynagrodzenie w postaci skapitalizowanych odsetek umownych, a pozostała część stanowi nadpłatę, która z nawiązką pokryła ewentualne inne pozaodsetkowe koszty kredytu.

Z tych względów na podstawie art. 385¹ § 1 kc i art.98 kpc orzeczono jak w wyroku.

SSR Hanna Woźniak

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

Sędzia: